

«ПАРУСІЯ»

Может ли красота спасти мир?

Надзея Ш.

*Парусія – з грэцкай мовы – Другое прыйсце Гасподнє, якое павінна адбыцца пры сканчэнні веку, калі кінь гэтага свету раптойна набудзе вялікую моц і статус, так што ніхто не зможа без яго загаду ці кляйна: «ні купляць, ні прадаваць» [Адкр 18, 18]. Нават многі верныя будуть пераможаны гэтым злом, упішыненны ў Антыхрысу як у божым сыне.

- **Рубрыку вядзе святар Яўген Маліноўскі, кандыдат пісіхалагічных науку, дацэнт**

Гэта крылатая надзея, выказаная ў «Дзёйніку пісьменніка», датычыцца ў першую чаргу Царквы. Менавіта з ёй Ф.М. Дастанеўскі звязваў будучыню сусвету Божага. Усе астатнія суб'екты, установы і рухі – партыі, фундацыі, спонсары, якія рупяцца аб рээстытуцыі хараства, – маюць залежнасць ад выпадку змяніцца і адыходзіць ад адказнасці ў крызісныя моманты гісторыі, руйнуючы сваю прыгажосць пад напарам ліхіх палкасцяў чалавека. Прыгажосць – вечная з'ява, а не выпадковая, таму аб ёй клаопоцца Бог, надаючы ёй статус праўды, святасці, любові. «І пажадае Цар прыгажосці тваёй, бо Ен Госпад, і ты пакланяйся Яму» [Пс 44, 12]. Наколькі

Царква адпавядзе такому пакліканню, настолькі яе прыгажосць ратавальная для нас. Таму праваслаўны заклік «Пресвятая Богородица, спаси нас» датычыцца менавіта Царквы як Нявесты Цара, «слава якой унутры» [Пс 44, 14]. Кардинал Ханс фон Бальтазар так асэнсоўвае гэтую таямніцу збаўлення: «адным са шляхоў да Бога служыць здольнасць успырываць хараство і веліч. Якія здольны зразумець толькі той, хто здольны здзіўляцца».

Але здольнасць да здзіўлення падлягае неаднозначнай ацэнцы. Адзін мой знаёмы так эмачыяльна рэагаваў на нядайні парад ў Баранавічах: «Ты видел «рускіх вітязей» – какая красота».

Я вымушаны быў збянтэжыць яго ўяўленне сваёй ацэнкай гэтай пачварнай з'явы, паразітуючай на несвядомасці бедных людзей, якія замест абурэння бяздумным марнатраўствам у час лімантующей нястачы, прыніжэння і тугі беларусаў у захапленні задзіраюць галовы да неба, адпаведна Апакаліпсісу: «і творыць вялікія адзнакі, так што і агонь зводзіць з неба на зямлю перад людзьмі» [Адкрыццё св. Яна 13, 19]. Н.Бядзяеў у сваёй книзе «Судьбы России» гаворыць «о вечно бабьем в русской душе», што дазваляе як жанчыне, так і мужчыне рэагаваць на ганарлівую моц, фізічную сілу як на веліч і прыгажосць. На гэтай уласцівасці рускай души парасітуе дэмагагічная ўлада, якая забяспечвае утылітарныя патрэбы свайго электратарату «хлебам і відовішчамі».

Моц Бога «здзяйсняецца ў немачы» [2 Кар 12, 9]. Таму нябачнае хараство Марыі тысячагодзіямі заўважалася толькі выбранымі Божымі, якія як дзеці бачаць сваю маці самай прыгожай, бо яе хараство выходзіць з сэрца, якое «захоўвае ўсе слова гэтых» [Лк 2, 19]. Яе пры-

гажосць змешана з тугой па дзесяцях сваіх. Але «смутак лепшы за смех, таму што пры смутку твару сэрца робіцца лепшым» [Экл 7, 3]. Музыка Вівальдзі, Бетховена, Рахманіна вана напоена смуткам, але асветленым радасцю хараства і велічы. Велічная ўрачыстаць гімну БССР пазбаўлена гэтага смутку і таму яна падобна да нейкага трактара, як гімн СССР – да самалёта альбо танка.

На маю думку, хараство – жаночая; а веліч – мужчынская якасць. Апостал Пётра, настаўляючы жанчын у слове пакоры, раіць: «хай будзе хараством ваўшым не знешнє пляценне валасоў, не залатыя ўборы альбо прыгажосць у строях, але шчырага сэрца чалавек у нябліенным харастве лагоднага і маўклівага духу, што каштоўна перед Богам» [1 Пётр 3, 3]. Але што, як няма гэтага чалавека, для каго захоўваць прыгажосць? Вядома ж, для Хрыста, бо для Яго вашае хараство найжаданае.

Пасхальная нядзеля жонак-міраносіцаў пачалася ў нашым доме з прыходу Надзеі, якая, нягледзячы на табу працы, узяла лапату, вядро ды па-

садзіла перад імі домам ружовы куст. Я яшчэ не бачыў прыгажосці гэтых ружаў, але ўжо закахаўся ў хараство Надзеі. Сіла і магутнасць сучасных мужчын, граючых у самалёці і машынкі, вельмі спрэчная, але быспрэчна для мяне веліч мужчыны, імя якога, на жаль, не ведаю, але ён, падышоўшы да мяне ў лазні, запытаўся адносна «Парусіі» і адзягаваў: «вельмі прыемна».

Пакуль нас ўражвае хараство чалавека як Божага образа і падабенства, мы існуем у гэтым свеце як нераўнадушныя, а значыць, прыгожыя асобы, здольныя да адкрыцця ратавальнай любові адзін да аднаго. Напрыканцы хочацца адказаць пытаннем на пытанне Надзеі Ш. радкамі яе любімага пазата Я. Броцкага:

Я думаю, что ты – и то, и это:
звезды, лица, предметы
в тебе черты.
Кто был тот ювелир,
Что, бровь не хмурия,
Нанес в миниатюре
На них тот мир,
что сводит нас с ума,
Берет нас в клещи,
Где ты, как мысль
о вещи, мы – вещь сама?